

Til: Kulturdepartementet
Fra: Norsk Bibliotekforening
Dato: 8. november 2013

Høringsnotatet om "Forslag til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek

Norsk Bibliotekforening (NBF) er en partipolitisk uavhengig landssammenslutning som har til formål å fremme utviklingen av alle typer bibliotek. Foreningen er åpen for alle interesserte og har ca 3.200 medlemmer, hvorav ca 2.000 er personlige medlemmer.

Innledning

I revidert Lov om Folkebibliotek som trer i kraft 1.1.2014, blir bibliotekets formidlingsrolle styrket. Folkebibliotekene skal være "en møteplass og arena for offentlig debatt".

Folkebibliotekloven tydeliggjør bibliotekenes ansvar for å gi et godt og bredt sammensatt tilbud. Bibliotekene skal gi brukerne tilgang til fysiske samlinger og et større utvalg av kvalitetssikrede digitale tjenester. Bibliotekarene må derfor ha kunnskap om samlingene og også kunne finne og vurdere hva som er relevant innenfor et stort utvalg av nettbaserte kilder.

Generelt

Forskriften slår fast at biblioteksjefen er «den faglige og administrative leder for kommunens samlede folkebibliotekvirksomhet.»

Samfunnet stiller krav til bibliotekene at de skal utvikles og tilpasses nye samhandlingsformer, generell økning av kunnskapsnivået i samfunnet og endrede formidlingkanaler. Dette bør løses med at de ansatte i folkebibliotekene har bred teoretisk bakgrunn innenfor fagfeltet i tråd med opplisting av emner i høringsbrevets side 2.

Lovteksten, slik den nå foreligger, sikrer at det opprettholdes et relevant kunnskapskrav, men vi kan ikke se at dette blir fulgt opp i utkastet til forskrift om kompetanse.

§2 Kvalifikasjonskrav

I høringsuttalelsen legges det fram forslag om tre ulike kvalifikasjonskrav. Felles for alle tre forslagene er at det stilles det krav om 3-årig bachelorutdanning.

- Alternativ 1 sier at bachelorutdanninga skal bestå av minimum to studieår (120 studiepoeng) “bibliotekspesifikke fag”.
- Alternativ 2 sier at bachelorutdanninga kan bestå av fritt valgte fag og i tillegg skal den suppleres med ett studieår (60 studiepoeng) “bibliotekspesifikke fag”.
- Alternativ 3 sier at biblioteksjefen kan ha valgfri bachelorutdanning supplert med tre års praktisk arbeid i bibliotek uten å spesifisere hva arbeidet skal bestå av.

Norsk Bibliotekforening er av den oppfatning at vi ikke bør redusere dagens kvalifikasjonskrav og går derfor inn for alternativ 1.

§3 Dispensasjonsadgang

Kommuner som i dag ikke får søkere med fagutdanning, kan få dispensasjon. Mange av disse biblioteksjefstillingene har vært utlyst som deltidsstillinger. Skal man tiltrekke seg fagutdannede søkere, er det også rimelig å tro det er ønskelig med hel stilling.

Norsk Bibliotekforening mener at dagens ordning bør videreføres slik at det kan gis fast dispensasjon for den som ansettes. Hvis det gjennomføres en ordning med sammenslåing av små kommuner, vil dette også kunne være en styrking av biblioteksjefstillingen. Det er et kommunalt ansvar å sørge for at biblioteksjefene som har fått dispensasjon, følges opp med relevant utdanning. Men vi mener at Nasjonalbiblioteket fortsatt bør ha ansvaret for å koordinere og utvikle et relevant undervisningstilbud.

§4 Særlig unntaksadgang

Forslaget til ny forskrift ønsker å videreføre ordningen med at kommuner med “bred bibliotekfaglig kompetanse” kan ansette biblioteksjef uten fagutdanning. Det foreslås en endring om at biblioteket må ha minst fem ansatte som oppfyller kvalifikasjonskravene og kommunen behøver ikke lenger søke Nasjonalbiblioteket om godkjenning.

Norsk Bibliotekforening mener at det med forslaget om minst «fem ansatte» er uklart om det menes stillinger eller årsverk. Vi mener videre at det bør presiseres at med bred bibliotekfaglig kompetanse menes her bibliotek som har kompetanse innenfor hele feltet av bibliotekrelevante fag. Nasjonalbiblioteket med sin faglige tyngde bør fortsatt være den som kan gi en slik dispensasjon.

Med vennlig hilsen
Norsk Bibliotekforening

Sissel Merethe Berge (sign.)
Leder

Inger – Anne Follaug Menzoni (sign.)
Fungerende generalsekretær